

Izveštaj o radu Građanskih inicijativa za 2016. godinu

Sadržaj:

STRATEŠKA OBLAST 1: Podrška razvoju civilnog društva i građanskoj participaciji.....	2
1.1. Jačanje kapaciteta OCD u Srbiji da ispune sopstvene ciljeve	
1.2. Jačanje kapaciteta pojedinaca, bilo iz institucija i sistema, bilo lidera u određenim oblastima.	
1.3. Jačanje kapaciteta institucija na lokalnom i nacionalnom nivou	
STRATEŠKA OBLAST 2: Jačanje kapaciteta institucija na lokalnom i nacionalnom nivou.....	6
2.1. Umrežavanje OCD	
2.2. Podsticajno okruženje za razvoj OCD	
2.3. Praćenje procesa evropskih integracija u Srbiji i zagovaranje tokom procesa	
2.4. Omladinska politika	
2.5. Reforma obrazovnog sistema	
STRATEŠKA OBLAST 3: Jačanje kapaciteta GI i prepozicioniranje GI kao vodeće organizacije za izgradnju kapaciteta i zastupanje u Srbiji.....	10
ODNOSI S JAVNOŠĆU.....	11

STRATEŠKA OBLAST 1: Podrška razvoju civilnog društva i građanskoj participaciji

Program za razvoj civilnog društva sprovodi se kroz resursne funkcije Građanskih inicijativa (GI). Program se implementira kroz Resurs centar (RC) koji ima ključnu ulogu za civilni sektor u Srbiji kao najvažniji izvor informacija i usluga važnih za razvoj organizacija civilnog društva (OCD). Raznoliki alati: Help desk usluge, informativni događaji, pružanje obuka i seminara, mentorstvo, koučing itd. se koriste u jačanju kapaciteta (OCD), pojedinaca i institucija. Program se sprovodi zajedno sa Programom za javne politike GI sa ciljem da doprinese većoj građanskoj participaciji. Konzorcijum vođen GI (uključujući Kuću ljudskih prava, Centar za razvoj neprofitnog sektora i Fondaciju Dokukino), odabran u okviru projekta „Tehnička pomoć organizacijama civilnog društva” (TACSO), koji finansira EU, pod nazivom TACSO Građanskih inicijativa radi kao Resursni Centar (RC) za razvoj civilnog društva u Srbiji. U ranijem periodu ovo partnerstvo je koristilo dodatnom jačanju GI i konzorcijuma za preuzimanje svih obaveza TACSO-a u narednom periodu unapređivanjem sposobnosti za sprovođenje aktivnosti izgradnje kapaciteta, partnerstva, zagovaranja, vidljivosti kao i Help desk usluga. Resurs centar pruža tehničku podršku udruženjima građana, neformalnim grupama i OCD mrežama u cilju razvijanja njihovih unutrašnjih kapaciteta, međusobnog umrežavanja, bolje komunikacije sa građanima, lokalnim samoupravama i medijima. U procesu prenosa TACSO usluga, tokom 2016. GI su pripremile Izveštaj o proceni potreba OCD koji je urađen od strane TACSO kancelarije tokom prethodnih godina. Kombinujući nova, ranija istraživanja i obimne konsultativne procese sa najvažnijim zainteresovanim stranama, ovaj dokument se koristi kao osnova za dalju izgradnju kapaciteta civilnog društva u Srbiji od strane RC-a kao i drugih relevantnih aktera.

1.1. Jačanje kapaciteta OCD u Srbiji za ostvarivanje njihovih ciljeva. Tehnička podrška (TP) je pružena kroz Help desk usluge (sastanci, telefonski pozivi, komunikacija mejlovima) i sesije podrške na terenu (treeninzi, mentorstvo). Kroz Help desk usluge eksperti su mejlovima, telefonski i na individualnim sastancima odgovorili na 172 upita koji se tiču rada i razvoja organizacija civilnog društva. Primljeni upiti se u većini odnose na administrativne i finansijske procedure, registraciju organizacija, pravne savete, informacije o izvorima finansiranja i evropskim standardima za pisanje projekata i izveštaja. RC je obezbedio sesije tehničke podrške na različite teme koje su utvrđene na osnovu procene potreba korisnika. U cilju veće dostupnosti organizacijama civilnog društva i boljeg pružanja relevantnih i pravovremenih informacija RC je implementirao novinu u svom radu - Dan otvorenih vrata – koji se održava svakog desetog u mesecu tokom godine. Sve zainteresovane organizacije civilnog društva mogu direktno komunicirati sa osobljem GI i dobiti savete u vezi sa problemima sa kojima se susreću u svom radu. Tokom 2016. RC je organizovao 10 tehničkih sesija za 82 predstavnika iz 85 OCD na teme kao što su: vidljivost, finansijski i administrativni menadžment OCD, diverzifikacija izvora finansiranja, razvoj mreže, pisanje projekata itd. Stručnjaci Resurs centra (osoblje GI) su takođe bili uključeni u facilitaciju procesa strateškog planiranja dveju pojedinačnih organizacija. Pošto su većina stručnjaka RC-a članovi GI osoblja, obezbedili smo prateće mentorstvo u većini TP aktivnosti koje su evaluirane kao veoma snažna i značajna podrška za korisnike Resurs centra.

Tokom 2016, nastavljen je program pomoći mrežama pokrenut u avgustu 2015. Na ovaj način pružena je podrška za 28 mreža na polju strateškog planiranja, zagovaranja i razvoja mreže. Tokom 2016, organizovano je 11 događaja, okupljeno 271 predstavnika mreža. Podržane mreže su aktivne na različitim poljima: ljudskih prava, evropskih integracija, ekologije, urbanog razvoja, smanjenja siromaštva, socijalne zaštite, itd. Pružena podrška rezultirala je stvaranjem strateških planova, planova kampanja za javno zagovaranje i strategija komunikacija mreža. Ovo je bila jedinstvena podrška prilagođena različitim tipovima mreža, a rezultirala je povećanim nivoom podrške pojedinačnim organizacijama (članicama mreža).

Posebna pažnja poklonjena je vidljivosti i jačanju poverenja OCD u zajednici kroz set aktivnosti

koje je RC implementirao tokom 2016. GI su angažovanjem i volontiranjem organizovale dva Sajma OCD u Kruševcu i Požegi koji su okupili skoro 70 OCD iz Zapadne i Centralne Srbije u cilju promovisanja rada, povećanja vidljivosti i poboljšanja uključenosti OCD u demokratske društvene procese na putu evropskih integracija, kao i promociji građanskog uključivanja.

Treće izdanje dvodnevne konferencije PRAčka organizovano je u novembru, kao jedinstveni godišnji događaj posvećen trendovima u komunikacijama u neprofitnom sektoru. Predstavnici 50 organizacija iz cele zemlje imali su priliku da podele svoja iskustva i aktuelne probleme sa kojima se suočavaju i dođu do najboljih rešenja da iskomuniciraju svoje rezultate sa javnošću. Fokus treće PRAčke bio je: kako uključiti storytelling u promenu postojećeg narativa i uticati na društvenu percepciju OCD i drugih sektora. Glavni cilj PRAčke kao godišnjeg događaja je da doprinese održivosti OCD jačanjem kapaciteta OCD da povećaju vidljivost svog rada prema svojim korisnicima, partnerima, medijima, donatorima i javnosti uopšte deljenjem iskustva, ekspertskog znanja i veština. Dva osnovna treninga o vidljivosti organizovana su za 40 OCD kao i nekoliko sesija tehničke podrške sa fokusom na komunikacijskim strategijama i razvoju PR planova za OCD.

Resurs centar je uz podršku kancelarije TASC0-a u Srbiji započeo trening program za novu generaciju trenera na polju zagovaranja i strateškog planiranja. Cilj programa bio je da adekvatno odgovori naraslim potrebama civilnog društva za strateškim planiranjem i pitanjima zagovaranja, kao i osnaživanje trenerske baze Resurs centra i promovisanje trenera, njihovih znanja i veština u sektoru. Tokom nekoliko meseci, 27 trenera prošlo je kroz Trening za Trenere (ToT), set radionica i zadataka, uz tehničku podršku i mentorstvo TACSO-a, od strane osoblja GI i stručnjaka kroz proces strateškog planiranja ili planiranja zagovaranja sa lokalnim organizacijama. Na kraju ToT-a, 22 uspešnih kandidata dobilo je sertifikat. Kroz svoje iskustvo sticanja znanja, treneri za strateško planiranje razvoja imali su 17 radionica strateškog planiranja sa 132 učesnika iz 35 OCD iz osam gradova. Treneri zagovaranja su održali 11 radionica planiranja zagovaranja sa 97 učesnika iz 25 OCD iz pet gradova. Sa ovim tipom aktivnosti, GI su ojačale sopstvene kapacitete. Ovi treneri su već bili uključeni u redovne aktivnosti RC kao članovi baze trenera RC za podršku u oblasti strateškog planiranja i jačanja zagovaračkih potencijala OCD. U maju 2016, GI su uspele da u Srbiju dovedu fondrezing stručnjaka iz Revolutionize UK Alana Klajtona jednog od vodećih konsultanata, trenera, kreativnog direktora i inspiracionog govornika na svetskom nivou, koji je radio sa preko 320 neprofitnih klijenata širom sveta na različitim vrstama fondrejzinga, koristeći istraživanja o emocionalnom ponašanju, donatorskom uvidu i motivaciji kao alatu za fondrezing. Njegovo predavanje "New Ambition Master class" je bila jedinstvena prilika za OCD da nauče nove tehnike prikupljanja sredstava.

Resurs centar je takođe bio uključen u procese jačanja kapaciteta civilnog društva za uključivanje u razvojnu kooperativnu politiku na nacionalnom i evropskom nivou, kapaciteta za podizanje svesti i uključivanje u globalne aktivnosti učenja, i kapaciteta koji se odnose na organizacioni razvoj OCD kroz aktivnosti projekta OCD Zapadnog Balkana za globalni razvoj. Predstavnici GI su zajedno sa predstavnicima lokalnih OCD učestvovali u CB događajima: nacionalnim sastancima OCD, zagovaračkim seminarima i dve regionalne radionice. Tokom ove godine GI su takođe inicirale proces uvođenja Sistema procene kvaliteta za OCD u Srbiji. Imajući na umu specifičnu situaciju u Srbiji gde većina OCD nisu potpuno razvijene i prepoznate kao partneri od strane državnih institucija, i gde poverenje javnog mnjenja i percepcija rada OCD nije na visokom nivou, SPK bi mogao biti uspostavljen kao samoregulativni mehanizam i sredstvo za pospešivanje razvoja OCD, odgovornosti i transparentnosti.

1.2. Jačanje kapaciteta pojedinaca, bilo onih iz institucija sistema bilo lidera specifičnih oblasti

Počevši od juna 2016, u okviru programa Youth Build, GI sprovode aktivnosti usmerene na zapošljavanje i mogućnosti zapošljavanja mladih na jugu Srbije i u Sandžaku kako bi se poboljšala zapošljivost i zapošljavanje mladih ljudi iz ovih nerazvijenih regija, kroz uspostavljanje mehanizama za kontinuiranu podršku u razvijanju poslovnih veština i povećavanju kompetativnosti mladih na tržištu rada. Grupi od 30 mladih ljudi iz Južne Srbije i Sandžaka je obezbeđena obuka za liderstvo i životne veštine sa ciljem sticanja znanja, veština i podrške koja odgovara novim trendovima u poslovanju i promenama na tržištu rada. Po završetku radne prakse u lokalnim kompanijama očekuje se da na osnovu izraženih kompetencija određeni broj mladih ostane da radi sa poslodavcima. U završnoj fazi, grupa polaznika formira „Biznis info centre“, koji rade kao obrazovni centri za mlade na razvijanju poslovnih veština i znanja i kao modeli međusektorske saradnje i podrške razvoju lokalnog poslovanja. Biznis info centri će takođe služiti kao resursi podrške za mala i novoosnovana preduzeća u formi konsultacija, tehničke podrške i jačanja njihovih unutrašnjih kapaciteta za poslovni razvoj. Biznis info centri treba da budu podržani od strane lokalne samouprave i Kancelarije za mlade u Novom Pazaru i Bujanovcu tokom marta 2017.

U periodu od juna do 30. novembra GI su sprovodile aktivnosti sa ciljem jačanja dijaloga o svrsi evropske integracije Srbije i povećanja nivoa informisanosti i predrasuda o članstvu Srbije u EU. To je učinjeno pružanjem jasnih informacija i odgovora, ohrabriranjem da nezavisno istražuju dobrobiti članstva i uključuju se aktivno slobodno izražavajući svoje ideje. Deset nastavnika različitih predmeta iz društvenih nauka (građanskog, sociologije, filozofije, geografije, itd.) i 251 studenata drugog i trećeg razreda srednjih škola iz tri grada u Srbiji učestvovalo je tokom časova građanskog vaspitanja u radionicama promišljanja. Krajem 2016, na osnovu inputa prethodnih korisnika, GI su započele implementaciju aktivnosti sa ciljem jačanja građanske participacije, ohrabrivanja građana za veću participaciju u javnom životu i njihovo umrežavanje. Lokalne grupe građana biće podržane za akcije na lokalnu u njihovim zajednicama koje se tiču promocije demokratije, principa vladavine prava i slobode izražavanja. Sve lokalne grupe u različitim opštinama biće povezane nacionalnom mrežom Lokalni front.

Tokom 2016, GI su nastavile da ulažu napor u doprinošenju građanskoj participaciji kroz kooperaciju sa grčkom organizacijom iz Atine InterAlia u cilju edukacije studenata univerziteta i mladih profesionalaca po pitanjima zloupotrebe i lošeg upravljanja, sa posebnim fokusom na projekte EU fondova. Mladi su takođe bili uključeni u aktivnosti međunarodne mreže HomoEuropeanus (GI su jedne od osnivača), uspostavljene u cilju premošćavanja jaza u znanju o EU u mlađoj generaciji kako zemalja članica tako i zemalja kandidata. Nastavnici i učenici srednjih škola su prošli kroz proces promišljanja vrednosti i percepcije EU Afterwards, učenici koji su učestvovali u projektu su ohrabreni i organizovani za izvođenje različitih aktivnosti u kojima ideje koje su usvojili o EU mogu biti praktično primenjene u njihovim zajednicama. Lokalna kancelarija u Bujanovcu posebno je bila fokusirana na jačanje kapaciteta mladih. Početkom godine, završeno je redovno godišnje istraživanje o uticaju Programa za mlade u Južnoj Srbiji. Rezultati pokazuju da je program imao pozitivan uticaj na mlade. U južnoj Srbiji (Preševo, Vranje, Bujanovac) program je od početka prošlo 133 učesnika i učesnica, od kojih je 78% uspelo da dobije posao ili stručnu praksu. Dva treninga su održana u Bujanovcu, za učenike srednjih škola sa temama koje se odnose na rodnu ravnopravnost, anti-diskriminaciju i poštovanje ljudskih prava. Na osnovu procene potreba mladih u ovoj opštini, lokalna kancelarija GI je organizovala radionice o pisanju CV-ja, motivacionih pisama i aktivnom traženju posla za studente Ekonomskog fakulteta u Bujanovcu. Takođe, u saradnji sa Narodnom bankom Srbije održana je javna rasprava o finansijskom obrazovanju građana, naročito mladih. Glavni cilj rasprave bio je povećanje nivoa finansijske pismenosti mladih, kao i podizanje opšteg nivoa

znanja i informisanosti koje mladim ljudima omogućava bolje razumevanje različitih tipova finansijskih usluga. Zajedno sa partnerskom organizacijom Integra (Kosovo) GI su organizovale 3. izdanje „Mirdita, dobar dan” festivala u cilju uspostavljanja novih veza između Srbije i Kosova preko ljudi aktivnih u kulturi, medijima, civilnom društvu, kroz kritičke prezentacije i dijalog o aktuelnim pitanjima u regionu i promovisanje kulture kao načina saradnje i međusobnog upoznavanja. Četvorodnevni festival sastojao se od različitih kulturnih i javnih događaja koji predstavljaju život u Prištini. Preko 1000 ljudi prisustvovalo je različitim događajima festivala. Festival je u celini zamišljen kao forum za snažnu raspravu i prostor za informisanje i edukaciju javnosti o pitanjima koja su osetljiva u političkoj glavnoj struji - posebno o odnosima između Kosova i Srbije. Festival je takođe zamišljen kao neformalno, kooperativno okruženje u kojem umetnici, stvaraoci dokumentarnih filmova, novinari, pisci, aktivisti civilnog društva, političari i vladini službenici mogu da grade odnose u cilju podrške jačanja dobronamerne saradnje Srbije i Kosova.

1.3. Jačanje kapaciteta institucija na lokalnom i nacionalnom nivou.

GI su nastavile da šire saradnju sa nezavisnim institucijama u Srbiji (Ombudsman, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka i Poverenik za zaštitu ravnopravnosti) u cilju formiranja mreže lokalnih OCD kroz koje bi građani imali olakšan pristup navedenim institucijama. Tokom tri meseca, od marta do maja 2016. organizovani su okrugli stolovi sa građanima lokalnih zajednica i predstavnicima nezavisnih tela širom Srbije. Pored postizanja osnovnog cilja, projekat je dodatno povećao poverenje i vidljivost lokalnih organizacija u njihovim zajednicama. Kako je česta pojava bila da su građani tokom okruglih stolova lično podnosili žalbe Ombudsmanu, povratne informacije od evaluacija institucija koje su učestvovala takođe su pokazale važnost direktnog obraćanja građanima i njihovim zajednicama.

Takođe, GI nastavljaju da pružaju sveukupnu koordinaciju i administrativnu podršku projektu koji se zvanično sprovodi kroz Kuću ljudskih prava Beograd, a čiji je cilj jačanje kapaciteta Ombudsmana Srbije za zakonodavne inicijative. Tokom 2016. godine naručeno je ukupno 28 pravnih analiza koje su pripremile OCD, a tematski su se odnosile na slobodu okupljanja, posebna radna prava žena u poljoprivredi, prava lica lišenih slobode, tražilaca azila, slobodu medija i kulturna prava manjina. Sve analize su javno dostupne na veb stranicama Ombudsmana i Kuće ljudskih prava Beograd.

U saradnji sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave i Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom GI su organizovale dva konsultativna sastanka o nacrtu Akcionog plana za 2016/17 za Partnerstvo za otvorenu upravu sa predstavnicima više od 80 OCD, medija i pokrajinske i lokalne samouprave. Članovi međusektorske radne grupe (Ministarstva, Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom, Agencije za sprečavanje korupcije i OCD) predstavili su mere i aktivnosti predložene u nacrtu Akcionog plana za 2016/17 za POU Inicijative, uloge i obaveze svih zainteresovanih strana. Uzimajući u obzir nacrt Akcionog plana za 2016-2017, učesnici su potvrdili važnost uključivanja civilnog društva u proces konsultacija, kao i posvećenost države otvorenosti administracije i njenu posvećenost vrednostima koje promoviše Partnerstvo za otvorenu upravu.

Redovno smo se konsultovali i sarađivali sa Kancelarijom za saradnju sa civilnim društvom u dizajniranju i sprovođenju naših/njihovih zajedničkih aktivnosti. Tokom 2016, nakon snažnih napora GI i drugih OCD, vlada je imenovala novog direktora Kancelarije nakon skoro godinu dana bez direktora. GI su pokrenule brojne aktivnosti prema Vladi u oblasti razvoja civilnog društva koje je Kancelarija podržala i potpomogla. Takođe su bili organizovani redovni sastanci sa Ministarstvom državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstvom kulture i informisanja i

šefom srpskog pregovaračkog tima.

STRATEŠKA OBLAST 2: Uticati na razvoj i sprovođenje javnih politika na svim nivoima

Tokom 2016. Građanske inicijative su zadržale fokus na Programu javnih politika u monitoringu i analiziranju akcija države usmerenih na zakonodavstvo i sprovođenje politika u oblasti građanske participacije. Građanske inicijative zadržale su pristup inkluzivnosti i snažnog umrežavanja kako bi osigurale snažniji uticaj, sveobuhvatniji pristup i bolju zastupljenost OCD. Pored toga, uložili smo značajne napore da utičemo na javne politike koje se odnose na podsticajno okruženje za rad civilnog društva i integraciju osnovnih vrednosti civilnog društva (demokratija, ljudska prava i srodne vrednosti) u zakonodavstvo i praksu.

2.1. Umrežavanje OCD

Građanske inicijative zadržale su svoje članstvo i aktivnu ulogu u mrežama različitih nivoa: Balkanskoj mreži za razvoj civilnog društva (BCSDN), Mreži građana Centralne i Istočne Evrope, Mreži sektorskih organizacija za IPA programiranje OCD u Srbiji, Kući ljudskih prava, Federaciji nevladinih organizacija Srbije, Krovnoj organizaciji mladih Srbije kao i u SECO grupi za medije i kulturu i Nacionalnog udruženja praktičara omladinskog rada (NAPOR).

Građanske inicijative, koje su vodeća organizacija u okviru SEKO mehanizma za civilno društvo, medije i kulturu, uspešno su koordinisale prikupljanje inputa OCD-a u vezi sa konsultacijama o srednjoročnom pregledu Indikativnog strateškog dokumenta za Srbiju (2014-2020). Zajedno sa procesom povećanja vidljivosti i uticaja SEKO mehanizma, GI su bile zadužene za povećanje nivoa razumevanja strukture SEKO-a i njegove uloge u IPA planiranju i programiranju. U tom smislu, GI su razvile komunikacionu agendu SEKO mehanizma, a takođe su pokrenule zajedničke aktivnosti svih vodećih organizacija u cilju jačanja dijaloga sa Kancelarijom za evropske integracije. Takođe, GI su bile domaćin članovima turske delegacije tokom njihove studijske posete Srbiji, usmerene na primere dobre prakse u oblasti saradnje između države i OCD u Srbiji, kao i na proces integracije Srbije u EU kao novi okvir koji omogućava podsticajno okruženje za razvoj civilnog društva.

Tokom 2015, GI su jačale položaj BCSDN na nacionalnom nivou kroz monitoring i zagovaranje za podsticajno okruženje za civilno društvo u Srbiji. GI su objavile 3. Nacionalni izveštaj o monitoringu za omogućavanje podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva i doprinele uporednim analizama/izveštajima o okruženju civilnog društva u zemljama zapadnog Balkana i Turskoj. Izveštaj je takođe prepoznat kao važno sredstvo u praćenju napretka odnosa između države i OCD, koje sprovodi Generalni direktorat za proširenje EU. Ova akcija je takođe obezbedila učešće predstavnika GI na brojnim konferencijama i sastancima na regionalnom i nivou EU i obraćanje relevantnim strukturama EU / Generalnom direktoratu za proširenje sa našim komentarima i inputima o trenutnoj situaciji i putu civilnog društva. Rezultati ovog monitoringa uključeni su u Izveštaj o napretku Srbije za 2016. Takođe, GI su pripremile Izveštaj o ekonomskoj vrednosti neprofitnog sektora u Srbiji u 2013. i 2014. Izveštaj sadrži podatke o stanju sa prikupljenim relevantnim podacima, ključne ekonomske podatke o neprofitnom sektoru u Srbiji u 2013. i 2014, preporuke za Srbiju, kao i Uporednu analizu ekonomske vrednosti neprofitnog sektora u regionu.

Kuća ljudskih prava i demokratije i njenih pet članica OCD nastavile su uspešan rad u njihovom zajedničkom prostoru od novembra 2014. Tokom 2015. godine, Kućom ljudskih prava su upravljale GI i vodile je uz puno učešće ostalih članova. Kuća ljudskih prava je uz podršku GI uspela da se pozicionira kao važan akter na sceni civilnog društva. Između ostalog, Kuća ljudskih

prava vodi aktivnosti civilnog sektora u vezi sa poglavljima 23 u procesu integracije u EU (EU Convention Network).

2.2. Podsticajno okruženje za razvoj OCD

U 2016. Građanske inicijative su nastavile zalaganje za promene u zakonodavnom okviru u vezi s razvojem OCD i stvaranje održivijeg i inkluzivnijeg okruženja. GI su bile uključene i aktivno su dale doprinos „Smernicama Generalnog direktorata za proširenje za podršku civilnom društvu u zemljama proširenja 2014-2020“, koje će se koristiti za redovnu samoprocenu napretka u saradnji državnih institucija i organizacija civilnog društva, u okviru procesa evropskih integracija. U okviru ovog procesa, GI su kao TASCO Resursni centar imale vodeću ulogu u pripremi drugog Monitoring izveštaja za Srbiju. Preporuke iz ovog izveštaja u vezi sa odnosima civilno društvo-država su uključene u Izveštaj o napretku objavljenom krajem 2016.

Nakon serije konsultativnih sastanaka, organizovanih od strane Građanskih inicijativa i podržanih od strane Trag fondacije, u junu 2016. GI su Ministarstvu pravde predložile inicijativu za izmenu Nacrta amandmana na odredbe Građanskog zakonika koji se odnose na udruženja, zadužbine i fondacije. Inicijativa je imala za cilj uklanjanje predloženih rešenja u nacrtu Građanskog zakonika, koja zadiru u pitanja slobode udruživanja građana, što značajno ograničava rad i funkcionisanje OCD. Ukupno 247 OCD iz 58 gradova / opština podržalo je ovu inicijativu.

GI su obavestile OCD o promenama vezanim za ponovno uspostavljanje obaveze otvaranja i zatvaranja podračuna kod Uprave za trezor, pripremile su kratke smernice sa detaljnim informacijama za otvaranje ovog računa. Nakon formiranja nove Vlade, zahtev za ukidanje ovih promena dostavljen je nadležnom ministarstvu. Ova obaveza je postojala i ranije, ali je ukinuta 2014. Takođe, tokom 2016. godine, lokalna uprava za javne prihode poslala je Odluke o plaćanju komunalnih taksi za prikazivanje imena udruženja kao javno vidljivog brojnim udruženjima, bez diskriminacije u pogledu zahteva definisanih pravnim okvirom. GI su pripremile predlog obrasca za žalbu i učinile ga dostupnim na svojoj veb stranici. Za one koji su već platili iznose rešenja, ali su naknadno utvrdili da ne ispunjavaju uslove za plaćanje komunalne takse, predloženo je da podnesu zahtev za povraćaj uplaćenog iznosa nadležnoj upravi javnih prihoda. GI su imale vodeću ulogu u monitoringu javnog poziva koji je raspisalo Ministarstvo pravde za raspodelu sredstava prikupljenih tužbom tužilaštva sa ukupno 351.509 miliona dinara (oko 2,8 miliona EUR). Komitet za procenu dodelio je čitav iznos sredstava, uglavnom državnim institucijama i lokalnim samoupravama za projekte, koji se uglavnom odnose na njihove redovne aktivnosti i za koje bi novac trebalo da se raspoređuje iz postojećih budžetskih linija (nabavka medicinskih vozila, opremanje domova zdravlja, izgradnja itd.). Elementi javnog poziva postavljeni su neprecizno, dokazi o ispunjavanju uslova konkursa svedeni su na podnošenje potpisanih izjava, podržane oblasti su generalno definisane (postizanje javnog interesa), kao i kriterijumi za evaluaciju. Iako je osnovana 2015. godine, radna grupa za promenu Zakona o volontiranju organizovala je samo jedan sastanak u godinu i po dana sa ciljem da razgovara o podnetom predlogu. Analizom efekata Zakona o volontiranju trebalo bi utvrditi da li su promene zakona neophodne. Međutim, Analiza još nije pripremljena. Stoga su GI organizovale niz konsultativnih sastanaka sa organizacijama civilnog društva kako bi prikupile najnovije podatke o primeni Zakona o volontiranju.

Tokom 2016. godine ulagali smo stalne napore u zagovaranje na lokalnom nivou u vezi sa potpunom primenom Vladine uredbe o transparentnom državnom finansiranju i Smernicama za uključivanje OCD u proces usvajanja propisa, kao i potpunim sprovođenjem preporuka nezavisnih institucija. Ove naše aktivnosti bile su deo različitih događaja i programa i imale su za cilj jačanje kapaciteta lokalnih OCD da zagovaraju punu primenu Vladinih dokumenata na

lokalnom nivou. Zahvaljujući naporima GI, obaveza izrade jedinstvene metodologije planiranja, praćenja i evaluacije sprovedenih programa i projekata od strane OCD i praćenja potrošnje dodeljenih sredstava uključena je u II Akcioni plan za sprovođenje OGP.

Od avgusta 2015. do februara 2016, GI su sprovele analizu javne potrošnje u ovoj oblasti kako bi analizirale efikasnu raspodelu budžeta za OCD koje pružaju socijalne usluge. Tokom prve polovine 2016. sproveli smo praćenje ove aktivnosti u cilju monitoringa primene Vladine uredbe o fondovima za socijalne usluge na lokalnom nivou. Tokom predizbornog perioda, Vlada je iznenada usvojila ovu uredbu bez ikakve javne rasprave. Građanske inicijative obavestile su druge OCD o njenom usvajanju, jer je ovo veoma važan dokument za OCD koje pružaju socijalne usluge. Kako je Vlada vrlo brzo nakon usvajanja uredbe potpisala ugovore sa lokalnom samoupravom, započeli smo praćenje njenog sprovođenja i ovo će biti predmet detaljnih analiza tokom 2017. godine. Namera nam je da uporedimo podatke iz gore pomenutog istraživanja i pokušamo da damo dalje preporuke za poboljšanje položaja OCD kao pružalaca socijalnih usluga.

2.3. Praćenje procesa evrepskih integracija u Srbiji i zagovaranje tokom procesa

Tokom 2016, GI su identifikovale hitnu potrebu za rešavanjem pitanja slobode izražavanja i medija izvan delokruga Akcionog plana za pristupanje EU Poglavlje 23 (Kuća ljudskih prava vodi Radnu grupu za Poglavlje 23-Pravosuđe i osnovna prava) To su uglavnom sledećapitanja: bezbednost novinara, privatizacija medija, rasterećenje rada nezavisnih regulatornih tela od političkih pritisaka, transparentan i odgovoran model finansiranja medija i medijskih sadržaja.

GI su nastavile sa aktivnom kampanjom zagovaranja kako bi se osiguralo da proces građanske participacije teče mirno, bez političkog mešanja u proces izbora kandidata OCD za člana Odbora regulatornog tela za elektronske medije. Prvi krug izbora održan je u novembru i decembru 2015. godine, ali zbog pokušaja političkog uticaja u izborni proces, nijedan kandidat nije glasao u Narodnoj skupštini Srbije. Stoga je Narodna skupština raspisala drugi poziv za predstavnike OCD. Grupa OCD (uključujući GI) koje su podržale kandidata iz prvog kruga podnele su žalbu Upravnom sudu. Sve ove aktivnosti dovele su do prvog seta aktivnosti koji je sproveden uz podršku Freedom House-a, koji je obeležio povratak ove organizacije u Srbiju nakon 12 godina.

Aktivnosti su imale za cilj pokretanje jačeg pritiska javnosti na donosiocel odluka da usvoje novi model zaštite novinara koji bi obuhvatio svakog pojedinca koji se bavi bilo kojim oblikom istraživanja i objavljivanja u oblastima od javnog interesa. GI su organizovale seriju poseta gradovima u Srbiji kako bi prikupile što više iskustva i saznanja o preprekama sa kojima se mediji i novinari svakodnevno susreću u manjim zajednicama. Partner GI za ove aktivnosti bilo je Nezavisno udruženje novinara Srbije (NUNS). Za izveštajni period, GI su organizovale šest okruglih stolova u nekoliko opština.

Kao rezultat ovih aktivnosti, u saradnji sa Ombudsmanom Građanskim inicijativama su naručene tri pravne analize u vezi sa slobodom medija, manjinskim pravima i medijima i bezbednošću novinara. Analize su završene, objavljene i korišćene se u budućnosti kao deo napora za zastupanje. Do sada su analize korišćene kako bi se uticalo na izradu Memoranduma o bezbednosti novinara u maju 2016. Memorandum je predstavljen Državnom tužilaštvu, Ministarstvu unutrašnjih poslova i novinarskim udruženjima.

Da bi pokrenule pitanje i otvorile javnu raspravu o slučaju TANJUG (državna agencija koja i dalje posluje zahvaljujući pravnim prazninama i političkim uticajima), GI su uspostavile saradnju

sa OEBS-om i preko nje organizovale okrugli sto u martu 2016. godine. Jedan od zaključaka sa ovog okruglog stola bio je da OCD moraju kontinuirano da se bave ovim pitanjima kroz pregovarački proces sa EU.

Na osnovu zaključaka sa gore pomenute konferencije, kao i okruglih stolova širom Srbije, kako bi se ova pitanja sistematičnije i efikasnije rešila, u junu 2016. godine, GI su formirale međusektorsku grupu za slobodu izražavanja i medije u okviru Nacionalne konvencije EU i organizovale dvodnevnu konferenciju kojoj su prisustvovali predstavnici OCD, lokalni mediji, novinari, Savet za štampu - samoregulatorno telo, kao i predstavnici Ministarstva kulture i informisanja i šef srpskog tima za pregovore sa EU, Tanja Mišćević. Kao rezultat ovih aktivnosti, u julu su GI objavile analizu „Praćenje slobode izražavanja i slobode medija u procesu EU integracija“ koja će u budućnosti služiti kao početni dokument koji će se ažurirati kako se bude napredovalo i kako se budu identifikovala nova pitanja. Ova analiza je takođe predstavljena tokom prvog konsultativnog sastanka sa više od 24 članova međusektorske grupe u oktobru 2016. Sve ove aktivnosti sprovedene su uz podršku Fonda za dobru upravu iz UK.

U decembru 2016, GI su organizovale nacionalnu konferenciju o ljudskim pravima „Osnovna prava, javne politike i prakse - standardi EU“ koja predstavlja nastavak konferencije koju su 2014. godine organizovali Evropski parlament, Evropska komisija i italijansko predsedništvo Saveta Evropske unije „Osnovna prava, antidiskriminacija i zaštita ranjivih grupa, uključujući LGBT“. Uvodničari na konferenciji bili su šefica srpskog pregovaračkog tima, Tanja Mišćević i šef Delegacije EU u Srbiji, N.J.E. Miajkl Devenport. Zaključak glavne konferencije bio je da proces integracije u EU treba komunicirati na način koji zaista odražava svakodnevni život građana u Srbiji i da OCD na nacionalnom nivou u tom delu moraju da formiraju partnerstva sa državnim i lokalnim OCD.

2.4. Omladinska politika

Tokom 2016. godine, GI su prenele dodelu MLADGRAD-a na KOMS. Jedna od strateških odluka GI u 2016. godini je smanjenje nivoa aktivnosti u vezi sa omladinskom politikom u organizaciji Građanskih inicijativa, a KOMS (čiji su GI jedne od osnivača) izrazio je spremnost da nastavi sa postupkom dodele nagrada na Međunarodni dan mladih. GI će biti uključene u dalje procese, uključujući razvoj novog koncepta. Planirano je da se novim konceptom pristupi odozdo prema gore - organizacije koje rade i nadgledaju rad lokalnih samouprava biće one koje predlažu kandidate. To će dovesti do proaktivnijeg pristupa OCD na lokalnom nivou, manje uticaja lokalnih samouprava i više sistema nagrađivanja zasnovanih na zaslugama.

Tokom 2016. godine Građanske inicijative zalagale su se za osnivanje Saveta mladih u Bujanovcu. Takođe, uspostavljene su jake veze sa novoizabranim lokalnim liderima koji su izrazili spremnost za dalju saradnju i učešće kancelarije GI u lokalnim procesima donošenja odluka i uspostavljanju novih praksi. Takođe, lokalna kancelarija u Bujanovcu sprovodila je aktivnosti u vezi sa dečijim pravima u cilju unapređenja zaštite, promocije i primene dečijih prava u skladu sa Konvencijom UN kroz osnaživanje civilnog društva u zagovaranju lokalnih mehanizama za zaštitu prava deteta.

2.5. Reforma obrazovnog sistema

Fokus na građanskom obrazovanju ostao je jedan od glavnih prioriteta GI tokom 2016. godine. Nakon previranja koja su usledila nakon izjave ministra prosvete Srđana Verbića krajem decembra 2015. godine o potrebi smanjenja časova nastave građanskog vaspitanja i brzom odgovoru GI, pitanje reforme obrazovanja i specifičnih aktivnosti dodatno su odloženi parlamentarnim izborima u aprilu, praćeni pregovorima o formiranju Vlade koji su završeni sredinom avgusta. Čim je kabinet formiran, GI su inicirale kontakt sa novopostavljenim

ministrom obrazovanja Mladenom Šarčevićem. Do sada su održana dva sastanka sa sekretarima iz Ministarstva prosvete koji su izrazili interes i podršku za uspostavljanje formalne saradnje sa GI po pitanju građanskog obrazovanja. Dogovorena je zajednička platforma za buduće aktivnosti, a pripreme za početnu konferenciju su u toku u prvom kvartalu 2017. godine.

STRATEŠKA OBLAST 3: Jačanje kapaciteta GI i repozicioniranje GI kao vodeće organizacije za zagovaranje i izgradnju kapaciteta u Srbiji

GI su nastavile sa primenom Plana razvoja kapaciteta tokom 2016. godine i to će se nastaviti tokom 2017. godine, kako je planirano. Trenutno GI imaju 12 zaposlenih i dva privremena zaposlena, po jednog u svakom programu. U pogledu upravljanja i strukture, novi odbor GI izabran je 15. jula na sastanku Skupštine. Članovi i članice Skupštine su se složili da su zadovoljni radom i rezultatima nakon tranzicije GI. Građanske inicijative ne samo da su uspele da opstanu, nego su zadržale i kvalitet, i polje rada, pa čak otvorile i neke nove teme. U 2016. godini održana su dva sastanka Odbora. Na prvom sastanku Odbora izabrani su članovi, predsednik i potpredsednik odbora i vršilac dužnosti izvršnog direktora GI. Novi članovi odbora su: Ivana Ćirković - predsednica (bivša direktorka Vladine kancelarije za saradnju sa civilnim društvom), Relja Dereta - zamenik predsednika (ekspert za komunikacije i NVO aktivista), Žarko Puhovski (univerzitetski profesor i publicista iz Hrvatske), Mia Vukojević (Menadžer programa, OAK fondacija Ženeva) i Srđan Bogosavljević (jedan od osnivača GI i direktor agencije IPSOS Strategic Marketing). Zbog odlaska izvršne direktorke Maje Stojanović na porodiljsko odsustvo, za vršioca dužnosti izvršne direktorke izabrana je menadžerka Programa za javne politike Bojana Selaković. Na drugom sastanku, u septembru 2016. godine date su tri ključne preporuke Odbora kako bi se osnažio dalji rast organizacije: sužavanje fokusa na manji broj tema, a time i aktivnosti, poboljšanje spoljnih komunikacija kako bi se doprinelo boljem razumevanju sektora od strane građana i uspostavljanje efikasnije strukture GI. Građanske inicijative nameravaju da ove preporuke iskoriste za strateško planiranje u januaru 2017. godine.

Takođe, Odbor je odobrio odluku u vezi sa procesom tranzicije u lokalnim kancelarijama koje će biti prebačene u nezavisne spin off organizacije. Većina zaposlenih će i dalje biti angažovana u drugačijoj ulozi i uz punu podršku u njihovim daljim aktivnostima. Ovo je učinjeno nakon pažljive procene potreba i dostignuća kancelarije. Uzimajući u obzir trajanje prisustva GI u Bujanovcu i Novom Pazaru, sve napore i uložena sredstva, kao i izgradnju kapaciteta zaposlenih, procenjuje se da će efikasnost biti bolja sa nezavisnim lokalnim organizacijama u ovim zajednicama.

GI su nastavile sa primenom postojećeg plana za prikupljanje sredstava identifikovanjem dodatnih izvora finansiranja kao i identifikovanjem novih tehnika prikupljanja sredstava. Između ostalog, postojeći plan prikupljanja sredstava uključuje razvoj onlajn dugmeta za doniranje, razvoj crowdfunding kampanja, razvoj ekonomskih sporazuma za pružanje tehničke pomoći u oblastima naše stručnosti, itd. Kao što se pominje u Strateškoj oblasti 1, GI su organizovale predavanje Alana Klajtona, stručnjaka za prikupljanje sredstava iz Revolutionize UK. Po prvi put, GI su pilotirale organizaciju događaja naplaćivanjem ulaznica kako bi uvežbale novi način prikupljanja sredstava. Alan Klajton je za osoblje GI sproveo i dvodnevnu radionicu koja je pružila metodologiju i olakšala proces podržavajući naše napore u definisanju predmeta kampanje prikupljanja sredstava zasnovane na izgradnji izbora. GI su za dalje mentorstvo stručnjaka Revolutionize UK obezbedile finansijsku podršku OAK Fondacije tokom sprovođenja kampanje koja je planirana za proleće 2017. Dugme za doniranje je razvijeno i GI planiraju da ga koriste i promovišu tokom kampanje. U pogledu ekonomskih grantova i partnerstava sa kompanijama koje sprovode tendere u oblasti građanske participacije, GI su nastavile rad na projektu TACSO koji podržava Evropska komisija, a sprovodi SIPU International. U okviru ovog projekta GI primaju godišnje grantove (2015-2017) od 65.000 evra za troškove osoblja i administrativne troškove. Aktivnosti u okviru ovog projekta, koji sprovode / organizuju

Građanske inicijative, pokrivene su direktno od SIPU International-a i kreću se oko četvrtine miliona svake godine. PERFORM program koji sprovodi Helvetas a koji podržava Vlada Švajcarske, odložen zbog vanrednih parlamentarnih izbora tokom 2016. godine, nastavljen je u oblasti jačanja pozicije građanskog obrazovanja u Srbiji. Kao što je i planirano, GI su zvanično postale partner u Konzorcijumu za implementaciju Fonda za dobro upravljanje na čelu sa PwC (UK). U okviru ovog partnerstva, GI su pružile stručnu podršku Nacionalnom konventu o Evropskoj uniji u oblasti slobode izražavanja. Ostale troškove za ove aktivnosti platio je direktno PwC.

Kapaciteti za pružanje usluga - U cilju poboljšanja kapaciteta osoblja u pružanju i omogućavanju različitih vrsta obuka za OCD i druge aktere, GI su u januaru organizovale obuku predavača (ToT) za članove i članice osoblja koju je održala Dubravka Velat, trenutna savetnica GI. Ovo je bilo veoma važno za GI jer, iako su zaposleni stručnjaci u svojim poljima rada, nisu imali trenerske veštine. Nakon ToT-a, obezbeđeno je individualno mentorstvo za članove tima. Takođe, 6 članova osoblja pohađa spoljni Program izgradnje kapaciteta koji je za RC kreirala Regionalna kancelarija TACSO. Kao rezultat toga, neki članovi osoblja koji nikada ranije nisu održavali obuke, uspeali su da se pripreme i održe obuke.

Individualno učenje - Osoblje GI učestvovalo je na eksternim treninzima i događajima u cilju podizanja svojih kapaciteta: P2P regionalna konferencija o smernicama EU, konferencija Uloga civilnog društva u reformi javne uprave, studijska poseta NKEU u Briselu sa komponentom P2P, P2P studijska poseta OCD i institucijama u Estoniji, TAIX radionica o slobodi izražavanja i pluralizmu medija, TACSO regionalni program izgradnje kapaciteta za RC. Interno su članovi GI osoblja sproveli više od 30 treninga i vršnjačke podrške na različite teme. U 2016. godini GI su pokrivala 88,79% ukupnih događaja RC unutrašnjim kapacitetima.

Mehanizmi donošenja odluka - Održane su konsultacije u vezi sa revizijom postupaka za razmenu informacija, delegiranje, donošenje odluka i odgovornosti, a napravljene su i neke promene kako bi se odrazilo trenutno stanje stvari. Napravljen je i nacrt politike privlačenja i upravljanja volonterima.

Uzimajući u obzir preporuke Odbora, započinje proces novog Strateškog plana. Tako će se tokom narednog perioda razviti GI softver zbog činjenice da je postojeći nacrt napravljen na osnovu trenutnog SP-a.

ODNOSI S JAVNOŠĆU

GI su nastavile sa postojećom PR strategijom u 2016. godini, uz izvesne izmene usled pomeranja trendova. Većina naše ciljane publike sada prima informacije putem društvenih medija kao što su Facebook i Twitter, a veb stranice nisu njihov primarni izvor informacija. Ovaj trend naveo nas je da koristimo komunikacione kanale društvenih medija paralelno sa postovima na veb stranicama. Naša zvanična veb stranica gradjanske.org i platforma Resursnog centra smanjile su broj poseta u proseku za oko 40% (prosečna poseta je sada oko 6000 jedinstvenih korisnika). Međutim, prosečno vreme provedeno na veb stranici je poraslo, što navodi na zaključak da oni koji gledaju veb stranicu tačno znaju šta traže. Veb lokacija GI i platforma Resurs centra imale su oko 80 000 poseta u 2016. Analitika je pokazala da većina posetilaca veb lokacije koristi svoje mobilne telefone za pristup veb stranici.

S druge strane, zvanična FB stranica GI imala je prosečan organski doseg od 5500 FB korisnika po objavi, što je za preko 2000 više nego prethodne godine i procenjuje se da su naši Facebook postovi dosegli više od 450 000 Facebook korisnika. Naša FB zajednica broji skoro 8000 pratilaca. Naš Tviter nalog prati skoro 9000 ljudi, gotovo 1000 više nego 2015. godine.

Facebook i Tviter nalog Građanskih inicijativa smatraju se glavnim izvorom za blagovremene i tačne informacije kako o GI tako i o neprofitnom sektoru u Srbiji, a široka publika nas prepoznaje kao organizaciju koja na sve upite odgovara brzo i efikasno. YouTube video kanal GI do sada ima 43.523 pregleda.

GI sada imaju Instagram nalog, relativno novu platformu za NVO koju smo istražili 2016. godine, a pažljivo odabranim fotografijama i haštagovima uspešno predstavljamo GI novoj ciljnoj publici. Instagram smo koristili za nekoliko kampanja sa više neformalnih fotografija osoblja GI, kancelarije i „atmosfera“ kako bismo privukli različite ciljne grupe i nove pristalice.

GI su nastavile da daju javna saopštenja u vezi sa svim pomenutim pitanjima - sloboda okupljanja i udruživanja, građansko obrazovanje, ljudska prava i diskriminacija, nacionalne i lokalne politike za mlade, socijalna zaštita itd. Javna saopštenja su data i kao reakcija na trenutne situacije i kao izraz stava GI o različitim pitanjima koja nisu bila dovoljno medijski zastupljena. Takođe je nastavljena i bliska saradnja sa novinskom agencijom FONET, koja prati i objavljuje vesti o svim događajima i aktivnostima GI. Građanske inicijative i njihove aktivnosti predstavljene su u više od 441 teksta, izjava i medijskih nastupa. U skladu sa prikupljenim kliping jedinicama, procenjuje se da smo uspeli da dosegemo do 3 500 000 ljudi putem tradicionalnih medija.

GI su proslavile dvadeseti rođendan kampanjom na društvenim mrežama, 20 prostignuća u 20 godina, rođendanska zabava okupila je važne domaće partnerske nevladine organizacije, donatore, predstavnike institucija i vladinih tela, kao i bivše i sadašnje osoblje GI.

Treća PRačka konferencija okupila je nove pratiocice na svojoj Facebook stranici. Post angažmani su tokom konferencije bili preko 38.000, a prosečan doseg oko 5000 po postu. Korišćeni haštagovi #PRacka i #PRipovedanje dosegli su do 29 000 korisnika Tvittera. Prema Outreach planu za 2016. godinu i konsultacijama sa članovima Odbora, GI su odlučile da fokusiraju svoje resurse i prekinu korišćenje veb stranica i FB stranica nekoliko završenih projekata i povećaju prisustvo na preostalim kanalima.

U susret interesu različitih ciljnih grupa i komunikacije sa njima, GI su nastavile da razvijaju sledeće Internet platforme koje uspešno kombinuju tradicionalne veb lokacije i blogove sa mrežama društvenih medija:

- gradjanske.org je glavna veb stranica GI na kojoj se objavljuju sve projektne aktivnosti. Kombinovana je sa glavnom Facebook stranicom GI: facebook.com/GradjanskeInicijative, GI Tvitter profilom: twitter.com/gradjanske i You Tube kanalom: youtube.com/user/gradjanske. Sada imamo i Instagram account [@gradjanske](https://instagram.com/gradjanske) i LinkedIn account [Civic Initiatives/ Gradjanske inicijative](https://linkedin.com/company/civic-initiatives).
- razvoj.gradjanske.org je veb stranica Resurs centra GI koja je pokrenuta 2014. Ova veb lokacija sadrži sve relevantne informacije za OCD, poput obuka, tutorijala, takmičenja, mogućnosti finansiranja itd.
- [Mireditadobardan.com](https://mireditadobardan.com) je zvanična veb prezentacija festivala Miredita, dobar dan. Ova veb lokacija je na engleskom jeziku i povezana je sa Facebook stranicom <https://www.facebook.com/mireditadobardan>
- youthbuildsrbiya.org/ promovise sve aktivnosti programa YouthBuild Serbia i slične teme, a dostupna je i kao Facebook stranica: facebook.com/youthBuildSrbija
- <https://www.facebook.com/konferencijapracka> je zvanična Facebook stranica konferencije #PRacka, koja sadrži vesti o konferenciji i druge relevantne informacije o komunikaciji za OCD
- facebook.com/pages/Gradjansko-vaspitanje/ je Facebook zajednica nastavnika Građanskog vaspitanja, njihovih učenika i partnera

- www.fens.rs je internet prezentacija Federacije nevladinih organizacija Srbije (FENS) gde se mogu naći sve relevantne informacije o ovoj mreži.

Međutim, sadržaj ove veb stranice tek treba da se ažurira zbog budućih strateških promena unutar mreže.

Bilten Građanskih inicijativa 2015. godine Građanske inicijative su transformisale u TACSO - ali svrha je ostala - da se sve naše OCD informišu o svim aktivnostima relevantnim za civilni sektor u Srbiji. U 2016. godini - 47 biltena sa 597 vesti poslato je (nedeljno) putem kampanje Mail Chimp - specijalizovane mrežne platforme, na oko 4000 adresa.

Plan Outreach programa GI za 2017. godinu je u nacrtu, u potpunosti će biti gotov do kraja februara 2017. Ovaj plan sadrži preciznu podelu PR uloga i dužnosti, raspored unapred zadatih događaja za 2017. godinu, teme koje planiramo da predstavimo javnosti, poruke za različite ciljne grupe kroz različite komunikacijske kanale putem kojih planiramo da dospemo do šire publike i steknemo pristalice.